CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	**Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd**
Dyddiad:	**27 Tachwedd, 2018**
Teitl:	**Gwe-ddarlledu**
Pwrpas yr Adroddiad:	**Ystyried yr opsiynau ar gyfer ymestyn y ddarpariaeth gwe-ddarlledu i gynnwys pwyllgorau sgriwtini ac i wneud argymhelliad i'r Cyngor.**
Awdur:	**Pennaeth Gwasanaeth Democrataidd**

1.0 Cefndir

Paratowyd yr adroddiad hwn mewn ymateb i benderfyniad gan y Cyngor Sir ar 28 Medi 2018 i gyfeirio'r Rhybudd o Gynnig i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ac i roi cyfle i'r Pwyllgor wneud argymhelliad i'r Cyngor:

"Dylid newid Cyfansoddiad Cyngor Sir Ynys Môn er mwyn galluogi'r ddau Bwyllgor Sgriwtini i gael eu gweddarlledu."

Ers Mehefin 2014, mae Cyfarfodydd y Cyngor Sir, y Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion a'r Pwyllgor Gwaith wedi cael eu gweddarlledu gydag adroddiadau yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor hwn.

Nid yw gweddarlledu yn ofyniad deddfwriaethol ar hyn o bryd ond mae'n cael ei gefnogi'n gryf gan Lywodraeth Cymru ac mae'n gysylltiedig â'r darpariaethau ym Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 o gryfhau democratiaeth leol ac ymgysylltiad cymunedol o ran sicrhau bod awdurdodau lleol yn ymestyn allan ac yn ymgysylltu â phob carfan o'r gymuned y maent yn eu gwasanaethu.

Ar hyn o bryd, mae offer gwe-ddarlledu'r Cyngor wedi'i leoli yn Siambr y Cyngor ac mae'r contract presennol yn caniatáu 40 awr o ddarlledu'r flwyddyn er mwyn gallu darlledu'r cyfarfodydd y cyfeirir atynt uchod. Mae hyn hefyd yn darparu ar gyfer prydlesu'r holl galedwedd a meddalwedd, diweddariadau a gwaith cynnal a chadw. Mae'r contract presennol yn dod i ben ym Mawrth 2021 ac mae'r costau tua £12,000 y flwyddyn ar hyn o bryd.

Mae arferion presennol o ran gwe-ddarlledu cyfarfodydd yn amrywio o Gyngor i Gyngor - bydd y rhan fwyaf o Gynghorau yn gwe-ddarlledu cyfuniad o gyfarfodydd y Cyngor, Cynllunio, Cabinet a rhai neu'r holl Bwyllgorau Sgriwtini lle mae mwyaf o ddiddordeb i'r cyhoedd. Mae'r sefyllfa ledled Gogledd Cymru wedi ei chrynhoi yn Atodiad 1.

Materion i'w hystyried

Er y byddai ymestyn y ddarpariaeth gwe-ddarlledu i gynnwys pwyllgorau Sgriwtini o bosib yn rhai'r Cyngor mewn gwell sefyllfa i allu bodloni ei ymrwymiad statudol i weddarlledu cyfarfodydd, rhywbeth y gellid ei gyflwyno yn y dyfodol, mae angen tynnu sylw at rai materion penodol ac ystyriaethau ymarferol:

Defnydd o Siambr y Cyngor ac Ystafelloedd Pwyllgor at ddibenion Gwe-ddarlledu

Ar lefel ymarferol, mae'r offer gwe-ddarlledu wedi'i osod yn Siambr y Cyngor yn unig. Byddai angen cynnal Cyfarfodydd Sgriwtini yn y Siambr at ddibenion gwe-ddarlledu gan nad oes unrhyw bosibilrwydd o newid y gosodiad a'r cynllun seddi. Gall ystyriaethau ymarferol fel hyn gael eu hystyried yn Ystafell Bwyllgor 1 a 2 sef y gosodiad a ffafrir ar gyfer cynnal Cyfarfodydd Sgriwtini ac a adlewyrchir yn yr arferion presennol.

Fodd bynnag, mae opsiwn posibl i ddefnyddio offer gwe-ddarlledu symudol yn Ystafelloedd Pwyllgor 1 a 2 ond byddai costau ychwanegol bob blwyddyn o logi offer a fyddai yn ei hun yn £10,000 gan ddibynnu ar y defnydd. Mae costau o'r fath yn cael eu codi fesul awr a bydd goblygiadau ar amser staff hefyd ac fe gyfeirir at y pethau hynny isod. Does dim darpariaeth yn y gyllideb ar gyfer y gwariant hwn a byddai angen rhoi ystyriaeth bellach i'r elfennau technegol.

Nifer y cyfarfodydd

Ystyriaeth arall yw nifer y Pwyllgorau Sgriwtini a gynhelir bob blwyddyn yng Nghalendr y Cyngor ynghyd â'r cyfarfodydd Sgriwtini Arbennig. Mae 15 cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ac 8 cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio eisoes yn y dyddiadur ar gyfer 2018/19 – mae hyn yn cynnwys nifer o gyfarfodydd arbennig.

Felly, at ddibenion amcangyfrif costau, yn seiliedig ar 23 Pwyllgor Sgriwtini yn ystod y flwyddyn ariannol hon a chan gymryd bod cyfarfodydd yn para hyd at 3 awr ar gyfartaledd, rhagwelir y byddai angen darlledu 69 awr ychwanegol ar ben y 40 awr y mae cytundeb ar ei gyfer. Mae costau arwyddol, yn seiliedig ar gost yr awr, yn debygol o olygu costau ychwanegol o tua £3,000 y flwyddyn, ar ben costau presennol. Does dim darpariaeth yn y gyllideb ar gyfer y costau ychwanegol.

Pwysau ar amser staff

Mae hefyd angen i Aelodau gydnabod y byddai mwy o bwysau ar amser staff i reoli'r offer gwe-ddarlledu petai penderfyniad yn cael ei wneud i ymestyn y trefniadau presennol. Staff y Gwasanaethau Democrataidd sy'n gyfrifol am sicrhau bod yr offer gwe-ddarlledu yn gweithio'n iawn yn ystod cyfarfodydd. Mae hyn yn cynnwys cysylltu'r offer cyn dechrau'r cyfarfod, profi'r offer a chyhoeddi ac archifo ar ôl y cyfarfodydd. Mae hyn yn bwysau ychwanegol ar amser staff y tu hwnt i'r cyfnod gwe-ddarlledu hefyd. Byddai hyn ar adeg pan fyddai pwysau eraill yn cystadlu o ran yr angen i ddarparu gwasanaethau a'r angen hefyd i gyflawni arbedion ariannol o fewn y gwasanaeth. Gan ystyried nifer y cyfarfodydd o'r Pwyllgor Sgriwtini yn y calendr yn ystod y flwyddyn ariannol hon, amcangyfrifir y byddai hyn gyfystyr â £3,500 o ran amser y staff y byddai eu hangen i reoli'r offer.

I grynhoi, mae ystyriaethau ymarferol ac ariannol ynghlwm wrth ymestyn y ddarpariaeth gwe-ddarlledu a does dim darpariaeth yn y gyllideb ar hyn o

bryd er mwyn talu am y costau ychwanegol a nodir uchod gan gynnwys offer symudol at ddibenion cynnal cyfarfodydd yn Ystafell bwyllgor 1. Mae angen ystyried hyn yng nghyd-destun cyllideb y Cyngor a'r arbedion angenrheidiol.

Yn seiliedig ar y wybodaeth yn yr adroddiad, cyflwynir yr opsiynau canlynol er mwyn galluogi'r Pwyllgor i wneud argymhelliad i'r Cyngor ar 11 Rhagfyr, 2018:

2.0 Argymhellion

i) Ystyried a ddylid argymell dim newid i'r trefniadau presennol ar gyfer gwe-ddarlledu neu gefnogi'r galw i weddarlledu Cyfarfodydd Sgriwtini gan ystyried y materion cyllido, y defnydd o'r ystafelloedd Pwyllgor a'r gofynion ar amser staff yr Adran Gwasanaethau Democrataidd.

ii) Os cefnogir yr egwyddor o ymestyn y ddarpariaeth gwe-ddarlledu, ystyried cynllun peilot i ddarlledu nifer penodol (hyd at 4) Pwyllgor Sgriwtini yn ystod 2019/20 - cyfarfodydd sydd o fwyaf o ddiddordeb i'r cyhoedd e.e. cynigion blynyddol ar y gyllideb. Trefniadau i'w cytuno arnynt gan Gadeiryddion ac Is-gadeiryddion y fforwm Sgriwtini mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd a'r Prif Weithredwr.

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
7 Tachwedd, 2018

Atodiad 1

Nifer a Math o Gyfarfodydd
Rhagfyr 2017 - Mai 2018

Cyngor	**Gwe-ddarlledu Cyfarfodydd**
Conwy	Cyngor Cabinet Cynllunio Sgriwtini
Sir Ddinbych	Cyngor Cabinet Cynllunio Sgriwtini
Sir Fflint	Cyngor Cynllunio
Gwynedd	Cyngor Cabinet Cynllunio Sgriwtini
Wrexham	Cyngor Cabinet Cynllunio Sgriwtini